

- : अनुक्रमणिका : -
=====

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
[१]	अनुक्रमणिका कोष्टकांची यादी आलेखांची यादी, परिशिष्टे <u>प्रास्ताविक :</u>	एक ते सहा सात ते आठ नऊ , दहा १ ते २०
	१ अ] समस्येची निवड	२
	१ आ] समस्या विधान	३
	१ इ] समस्येची गरज व महत्त्व	५
	क] समस्येची गरज	५
	ख] समस्येचे महत्त्व	७
	१ ई] अभ्यासाची उद्दिष्ट्ये .	८
	१ उ] संदर्भ साहित्याचे समालोचन	८
	१ ऊ] संशोधनाची पध्दती	१३
	१ ए] संशोधनाच्या मर्यादा	१७
	१ ऐ] प्रकरणाचे नियोजन	१७
	संदर्भ	१९
[२]	मराठी विषयाचे माध्यमिक शाळेतील स्थान व महत्त्व.	२२ ते ३९
२.१	मराठी भाषा -अर्थ, व्याप्ती आणि अभ्यासक्रमातील स्थान	२२
	क] प्रस्तावना	२२
	ख] मराठी भाषा-अर्थ	२२
	ग] मराठी भाषेची व्याप्ती	२३

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
	१] मराठी भाषेचा इतिहास	२३
	२] मराठीच्या पोटभाषा व बोलीभाषा	२४
	३] मराठी भाषेचे लेखन	२४
	४] मराठी भाषेचा शब्दसंग्रह	२५
घ]	मराठी भाषेचे माध्यमिक शाळेतील स्थान	२५
	१] मराठी भाषेचे महत्त्व	२५
	२] मराठी विषयाचा माध्यमिक शाळेतील अध्यापनाचा अर्थ व स्वप्न.	२७
	३] मराठी विषयाचे माध्यमिक शाळेतील शिक्षण	२९
ड]	मराठी विषयाच्या अध्यनाची तत्त्वे :	३१
२.२	मराठीच्या अध्यापनाची उद्दिष्टे	३६
	क] माध्यमिक शाळेतील मराठी विषय अध्यापनाची भाषिक उद्दिष्टे	३६
	ख] माध्यमिक शाळेतील मराठी विषय अध्यापनाची वाड. मयीन उद्दिष्टे	३७
२.३	समारोप	३८
	संदर्भ	३९
[३]	<u>वाड. मय प्रकारानुसार अध्यापन पध्दती व मातृभाषेचा शिक्षक</u>	४१ ते ५६
३.१	प्रस्तावना	४१
३.२	क] वैचारिक गद्याचे अध्यापन	४१
	ख] काव्य व अन्य ललित वाड. मयाचे अध्यापन	४४
	ग] कथावाड. मयाचे अध्यापन	४७
	घ] नाटकाचे अध्यापन	४७
	त] व्याकरणाचे अध्यापन	४८

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
	थ] भाषण विकासासाठी अध्यापन	४९
	द] लेखन विकासासाठी अध्यापन	५०
	ध] सृजनशीलतेच्या विकासासाठी अध्यापन	५१
	प] अभ्यासानुवर्ती उपक्रम	५२
३.३	मातृभाषेचा शिक्षक	५३
३.४	समारोप	५५
	संदर्भ	५६
[४]	<u>माहितीचे विश्लेषण व अर्थ-निर्वचन</u>	५९ ते १४०
४ अ १	प्रास्ताविक	५९
४ अ २	प्रतिसादक शिक्षकांविषयी सामान्य माहिती	६०
४ अ ३	शिक्षकांच्या व्यावसायिक तयारी विषयीची माहिती-	७२
४ अ ४	मराठी अध्यापनाच्या उद्दिष्टा विषयी माहिती	७४
४ अ ५	मराठी लेखनकार्याविषयी माहिती	७५
४ अ ६	इयत्ता १० वी च्या क्रमिक पुस्तकातील गद्य-पद्य पाठांच्या उद्दिष्टाविषयी माहिती	८२
४ अ ७	मराठी विषयाच्या अध्यापन पध्दती विषयी माहिती	८८
४ अ ८	मराठी व्याकरण अध्यापनाच्या उद्दिष्टांच्या साध्यतेविषयी माहिती-	९२
४ अ ९	मराठी गद्य-पद्य उता-यांच्या आकलना विषयी माहिती	९५
४ अ १०	अध्यापन साहित्याविषयी माहिती	१०२
४ अ ११	अभ्यासपूरक उपक्रमाविषयी माहिती	१०५
४ अ १२	मूल्यमापनाविषयी माहिती	११३

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
४ अ १३	शालान्त परीक्षेच्या मराठी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेच्या स्वस्माविषयी माहिती.	१२०
४ ब	मुख्याध्यापक, शिक्षण तज्ज्ञ व शाळा तपासणी अधिकारी यांनी मुलाखतीमध्ये दिलेल्या माहितीचे विशदीकरण व अर्थनिर्वचन.	१२३
४ ब १	मुख्याध्यापकांनी मुलाखतीव्दारे दिलेल्या माहितीचे विशदीकरण व अर्थनिर्वचन	१२३
४ ब २	शिक्षण तज्ज्ञांनी मुलाखतीव्दारे दिलेल्या माहितीचे विशदीकरण व अर्थनिर्वचन	१३०
४ ब ३	शालेय तपासणी अधिका-यांनी दिलेल्या माहितीचे विश्लेषण व अर्थनिर्वचन	१३३
४ क	शाळांना दिलेल्या भेटी व मराठी विषय शिक्षकांच्या पाठनिरीक्षणातून मिळालेल्या ^{माहितीचे} विश्लेषण व अर्थनिर्वचन	१३५
४ क १	शाळांना दिलेल्या भेटीतून मिळालेल्या माहितीचे विश्लेषण	१३६
४ क २	मराठी विषय शिक्षकांच्या पाठनिरीक्षणातून मिळालेल्या माहितीचे विशदीकरण.	१३६
४ ड	समारोप.	१४०
[५]	निष्कर्ष आणि शिफारशी	१४१ ते १६७
	<u>निष्कर्ष-</u>	
	<u>विभाग "अ"</u>	
५ क]	प्रास्ताविक	१४३
५ ख]	शिक्षकांच्या माहितीविषयक निष्कर्ष	१४३
५ ग]	शिक्षकांच्या व्यावसायिक तयारीविषयी निष्कर्ष	१४४
५ घ]	मराठी अध्यापनाच्या उद्दिष्टाबाबतचे निष्कर्ष	१४५
५ च]	मराठी लेखनविषयक निष्कर्ष	१४६
५ छ]	क्रमिक पुस्तकातील गद्य-पद्य प्रकाराविषयी निष्कर्ष	१४७

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
५ ज	मराठी अध्यापन पध्दतीविषयी निष्कर्ष	१५०
५ झ	मराठी व्याकरणाच्या अध्यापनाविषयी निष्कर्ष	१५०
५ ट	मराठी गद्य-पद्य उता-याच्या आकलनाविषयी निष्कर्ष	१५१
५ ठ	अध्यापनसाहित्याविषयक निष्कर्ष	१५२
५ ड	अध्यापनपूरक उपक्रमाविषयी निष्कर्ष	१५३
५ ढ	मूल्यमापनविषयी निष्कर्ष	१५४
५ ण	प्रश्नपत्रिकेच्या स्वस्माविषयी निष्कर्ष	१५६
<u>विभाग "ब"</u>		
<u>शिफारशी-</u>		
५ त	मराठी विषय शिक्षकांविषयी शिफारशी	१५८
५ थ	मराठी अध्यापनाच्या उद्दिष्टाबाबतच्या शिफारशी	१५९
५ द	मराठी लेखन-कार्य उद्दिष्टाविषयी शिफारशी	१५९
५ ध	क्रमिक पुस्तकातील गद्य-पद्य प्रकाराबाबतच्या शिफारशी	१६०
५ न	मराठी अध्यापन पध्दतीबाबतच्या शिफारशी	१६१
५ प	मराठी व्याकरणाच्या अध्यापनाबाबतच्या शिफारशी	१६१
५ फ	मराठी गद्य-पद्य उता-याच्या आकलना विषयी शिफारशी	१६२
५ ब	अध्यापनसाहित्याबाबत शिफारशी	१६३
५ भ	अभ्यासपूरक उपक्रमाविषयी शिफारशी	१६३
५ म	मराठी विषयातील उत्तीर्णतेबद्दल शिफारशी	१६४
५ य	शालान्त परीक्षेच्या मराठी विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेच्या स्वस्माविषयी शिफारशी	१६४

प्रकरण क्रमांक	नांव	पृष्ठ क्रमांक
<u>विभाग " क "</u>		
[<u>पुढील संशोधनासाठी विषय</u>]		
५ र	ग्रामीण बोलींचा विद्यार्थ्यांच्या मराठी अध्ययनावर होणारा परिणाम	१६६
५ ल	प्राथमिक स्तरावर शुद्धलेखनासाठी योग्य पध्दतींचा अभ्यास	१६६
५ व	विविध मराठी घटकांच्या अध्यापनासाठी सुयोग्य अध्यापन पध्दतींच्या वापराबद्दलचा अभ्यास	१६६
५ श	मराठी अध्यापनामध्ये भाषिक खेळाचे आयोजन करण्याबाबतचा अभ्यास	१६६
५ स	मराठी अध्यापनामध्ये दृक-श्राव्य साधनांचा उपयोग करणे व त्याचा अध्यापनावर होणारा परिणाम याचा अभ्यास	१६७
५ ष	घटक चाचण्या व स्वाध्यायांच्या सातत्याचा विद्यार्थ्यांच्या मराठी अध्ययनावरील परिणाम	१६७

कोष्टकांची यादी

=====

अनु- क्रमांक	कोष्टक क्रमांक	कोष्टकाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
१	१.१	प्रश्नावलीचे विभाग	१४
२	१.२	अधिक माहिती मिळविण्यासाठी शाळांची निवड	१६
३	४.१	शिक्षकांची शैक्षणिक पात्रता	६२
४	४.२	पदवीधर शिक्षकांचे विषय	६४
५	४.३ अ	प्रशिक्षण प्रकार	६६
६	४.३ आ	प्रशिक्षण पदवी व पदविकेस असणारी विषय अध्यापन पध्दती	६६
७	४.४	शिक्षकांचा इतर इयत्तांचा अध्यापन अनुभव	६८
८	४.५	शिक्षकांचा इयत्ता १० वी ला मराठी अध्यापनाचा अनुभव	७०
९	४.६	मराठी विषय शिक्षकांचा इतर विषयांचा अध्यापन अनुभव	७१
१०	४.७	शिक्षकांचे व्यावसायिक तयारीसाठी वाचन	७२
११	४.८	मराठीचे ज्ञान अध्यापन ठेवण्यासाठी विविध सत्रामध्ये सहभाग	७३
१२	४.९	निबंध लेखन तयारी पध्दती	७४
१३	४.१०	हस्ताक्षरासंबंधी माहिती	७९
१४	४.११	शुद्धलेखनासंबंधी माहिती	८१
१५	४.१२	वैचारिक पाठाव्दारे साध्य होणारी उद्दिष्टे	८३
१६	४.१३	कथात्मक पाठ-विद्यार्थ्यांचा आकलनात्मक प्रतिसाद	८४
१७	४.१४	प्राचीन वाङ्मय-विद्यार्थ्यांचा आकलनात्मक प्रतिसाद	८७
१८	४.१५	अध्यापन पध्दतींचा वापर	९०
१९	४.१६	घटकवार अध्यापन पध्दतींचा उपयोग	९१
२०	४.१७	विद्यार्थ्यांना व्याकरण अवगत न होण्याची कारणे	९३

अनु- क्रमांक	कोष्टक क्रमांक	कोष्टकाचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
२१	४.१८	गद्य-पद्य आकलन सरावासाठी उतारे	९७
२२	४.१९	आकलन -विद्यार्थ्यांचा प्रतिसाद	९९
२३	४.२०	कौशल्ये वाढीसाठी भाषिक खेळांचे आयोजन	१००
२४	४.२१	मराठी विषयाला मिळणारे महत्त्व	१०१
२५	४.२२	मराठी पुस्तकांची विद्यार्थ्यांकडे उपलब्धता	१०२
२६	४.२३	शैक्षणिक साधनांचा अध्यापनासाठी केलेला उपयोग	१०४
२७	४.२४	शालेय ग्रंथालय उपलब्धता व वापर	१०७
२८	४.२५	शाब्द मागवत असलेली दैनिके	१०९
२९	४.२६	विद्यार्थ्यांच्या आत्मप्रकटी करण्यासाठी उपक्रम	११०
३०	४.२७	विद्यार्थ्यांच्या भाषिक विकासासाठी प्रेरक स्पर्धा	११२
३१	४.२८	शालान्त परीक्षेत मराठी विषयात उत्तीर्ण मुलांचे मागील ३ वर्षांचे शेकडा प्रमाण	११५
३२	४.२९	घटक चाचणीचे आयोजन	११७
३३	४.३०	वर्षभरात इयत्ता १० वी मराठी विषयाच्या घेतल्या जाणा-या घटकचाचण्यांची संख्या	११९
३४	४.३१	मुख्याध्यापकांचा अनुभव	१२४
३५	४.३२	मराठी विषय शिक्षकांच्या हस्ताक्षराबाबत माहिती	१२७
३६	४.३३	शिक्षकांचे लेखन	१२८
३७	४.३४	पाठनिरिक्षण केलेल्या शिक्षकांची माहिती	१३७
३८	४.३५	शिक्षकांच्या पाठनिरिक्षणाचे मुद्दे व प्रतिसाद	१३९

आलेखांची यादी

अनु- क्रमांक	आलेख क्र.	नांव	पृष्ठ क्रमांक
१	४.१	शिक्षकांची शैक्षणिक पात्रता	६१
२	४.२	पदवीधर शिक्षकांचे विषय	६३
३	४.३	शिक्षकांचा मराठी अध्यापनाचा अनुभव	६९
४	४.४	अध्यापन पध्दतींचा वापर	८९
५	४.५	गद्य-पद्य आकलन सरावासाठी उतारे	९६
६	४.६	आकलन विद्यार्थ्यांचा प्रतिसाद	९८
७	४.७	शैक्षणिक साधनांचा उपयोग	१०३
८	४.८	विद्यार्थ्यांच्या भाषिक विकासासाठी प्रेरक स्पर्धा	१११
९	४.९	शालान्त परीक्षेतील मराठी विषयाच्या उत्तीर्ण मुलांची वर्गवारी	११४
१०	४.१०	घेतलेल्या घटकचाचण्यांची संख्या	११८
११	४.११	शिक्षकांच्या पाठनिरिक्षणाचे मुद्दे व प्रतिसाद	१३८

परिशिष्टांची यादी

परिशिष्ट क्रमांक.	नांव	पृष्ठ क्रमांक
१	शिक्षकांसाठी प्रश्नावली	१६८
२	प्रतिसादक शिक्षकांची नावे शाळांसहित	१८०
३	मुख्याध्यापकांच्या मुलाखतीसाठी प्रश्नसूची	१८२
४	मुख्याध्यापकांची नावे - शाळांसहित	१८३
५	तज्ज्ञांच्या मुलाखतीसाठी प्रश्नसूची	१८४
६	तज्ज्ञांची नावे	१८५
७	शालेय तपासणी अधिका-यांच्या मुलाखतीसाठी प्रश्नसूची	१८६
८	शाळा तपासणी अधिका-यांची नावे	१८७
९	भेटी दिलेल्या शाळांची नावे-गावासहित	१८८
१०	पाठनिरीक्षण केलेल्या शिक्षकांची नावे- शाळांसहित	१८९
११	इयत्ता १० वी चा मराठीचा थोडक्यात अभ्यासक्रम	१९०
	संदर्भ ग्रंथ सूची	१९२